

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
{إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ}{فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ}{إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ}

Bismillâhirrahmânirrahîm. “Biz gerçekten sana verdik kevser! Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kesiver! Doğrusu, seni kötüleyendir ebter!” (Kevser suresi)

Değerli kardeşlerim, bugün bayram.. Kurban bayramı..

İçiçe pek çok hüznlerle geldi bu bayram..

Pek çoğumuz itibarıyla gurbette, dostlarımızdan ayrı, akrabalarımızdan uzakta ve bulaşıcı hastalıkların kol gezdiği bir ortamda geldi bu bayram..

Aynı zamanda hac mevsimi.. Bu sene maalesef ki hac ibadeti de yapılamıyor.. Pandemi dolayısıyla sadece bin talihli kişinin hac yapmasına izin verilmiş durumda. Kabe, Arafat, Müzdelife ve Mina haccın yapıldığı mukaddes mekanlar ilk defa bu kadar sessizliğe bürünmüş durumda..

Cenabı Allah bizi bulaşıcı virüs belasından bir an önce kurtarsın.. Kabe'nin, Arafat'ın ve diğer mukaddes hac mekanlarının garibliğini ve hüznünü gidersin. O coşkulu yaşadığımız bayramlara bizi en kısa zamanda tekrar kavuştursun..

Değerli kardeşlerim,

Kurban, kelime olarak “yaklaşmak” manasına gelmektedir. İslam'da ibadet niyetiyle belirli vakitte belirli şartları taşıyan bir hayvanı usulünce kesmektir. Bu maksatla kesilen hayvana da kurban denir.

İnsanlık tarihi boyunca kurban, ibadet olarak hep var olagelmiştir. Bunu Hac suresindeki şu ayet-i kerimede de görmekteyiz: “*Biz her ümmete kurban ibadeti koyduk ki Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları keserken Allah'ın adını ansınlar.*” (Hac suresi, 34)

İlk insan ve ilk peygamber Hz. Adem Aleyhisselam ile başlayan kurban Hz. İbrahim Aleyhisselam ile bugünkü uygulanan şekline dönüşmüştür.

Peygamber Efendimiz bugünkü uygulanan şekliyle kurban ibadetini hicretin ikinci yılında başlatmış ve hayatının sonuna kadar da hiç aksatmadan her yıl kurban kesmeye devam etmiştir. (Tirmizi, Edahi, 11).

Kurban kesmek, Kitap, Sünnet ve icmâ-ı ümmet ile sabittir. Kur'an-ı Kerîm'deki, “*Rabbin için namaz kıl ve kurban kes*” (Kevser, 108/2) mealindeki ayet-i kerime, kurban kesmeyi emretmektedir.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem de, bir hadis-i şerifte “İmkânı olup da kurban kesmeyen bizim namazgâhımıza yaklaşmasın” buyurmuştur. Bu ve benzeri delillere dayanarak kurban kesmenin vâcip olduğu kanaatine varılmıştır.

Kurban, Allah yolunda malın, canın, her şeyin feda edilebileceğini, Allah'a teslimiyeti ve O'na karşı şükür hisleriyle dolu olmayı ifade etmektedir.

Kur'an'da kurbanın, dinin önemli alametlerinden, sembollerinden biri olduğu da vurgulanmaktadır: “*Biz kurbanlık büyükbaş hayvanları da sizin hakkınızda Allah'ın dininin şeaîrinden kıldık. Onlarda sizin için hayır vardır.*” (Hac suresi, 36)

Allah'ın değer verilmesini istediği şeaîr, Kur'an, Kâbe, Peygamber, namaz, ezan gibi şeylerdir. Bunlara gösterilen saygı da, onlar hakkında gösterilen kusur da, Allah'a karşı yapılmış sayılır.

Bütün bunlardan kurban ibadetinin asla terk edilmemesi gereken bir ibadet olduğu hakikatini öğreniyoruz

Ayrıca her amelimizde olduğu gibi kurban keserken de Allah'ın rızasını gözetmek gerekir. Zira ibadetlerin, hayır ve hasenatın kabulünün başta gelen şartı, ihlâstır.

Bu husus ayet-i kerimede: “Fakat unutmayın ki ne o kurbanların etleri, ne de kanları asla Allah’a ulaşacak değildir. Lâkin Ona ulaşan tek şey, kalplerinizde beslediğiniz takvâdır, Allah saygısıdır.” (Hac suresi,37) buyurularak ifade edilmektedir.

Değerli kardeşlerim bu günler aynı zamanda Kur'an'ı Kerim'de “zikir günleri” olarak tavsif edilmektedir..

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ

“O sayılı günlerde tekbir getirerek Allah'ı zikredin!” (Bakara suresi, 203) Sayılı günler: teşrik günleridir. Teşrik: yüksek sesle tekbir almaktır.

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ.

Arefe günü sabah namazıyla başlayan “teşrik tekbirleri” bayramın dördüncü günü ikindi namazıyla sona erecektir. (9-13 Zilhicce, Bu sene miladi takvime göre 30 Temmuz Perşembe günü sabah namazında başlayıp 3 Ağustos Pazartesi günü ikindi namazında sona erecektir.)

Değerli kardeşlerim, ayrıca bu günlerde çok dikkat etmemiz gereken bir hususu da hatırlatmak isterim:

Korona virüs hız kesmedi, artarak yayılmaya devam ediyor.. Bu günlerde ikinci dalgadan bahsediliyor. Çevremizde her gün gelişen yeni vakalarla sarsılıyoruz. Cenaze taziyesinde bir araya gelen insanlardan bile onlarca kişiye virüs bulaşıyor. Bulaşıcı virüsün kol gezdiği bir ortamda tokalaşmak, kucaklaşmak ve yakın temasta bulunmak virüsün bulaşmasına zemin hazırlıyor.. Bu bayram alışkanlıklarımızı bir kenara bırakmalı ve bu konuda hassas olmalıyız.. şunu bilmeliyiz ki, birisine virüs bulaştırmanın vebalı olur..Hijyene ve gerekli tedbirlere riayet edilmeyip de virüs bulaşırsa bu da intihar gibi kabul edilebilir..

Bu bayramda tokalaşarak birbirimize virüs bulaştırmayalım. Mesafeyi koruyarak uzaktan “bayramınız mübarek olsun” diyerek bayramlaşalım. Online bayramlaşma programları tertip edelim. Görüntülü telefonlarla, gruplar halinde birbirimizle bayramlaşalım.

Bir araya geldiğimizde de sosyal mesafeyi mutlaka koruyalım. Kapalı mekanlarda maske takmaya özen gösterelim ve yakın temastan mutlaka kaçınalım.

Peygamber Efendimiz zamanında bulaşıcı veba hastalığı vardı. Ona karşı insanları uyarıyor ve şöyle buyuruyordu:

“Eğer bir yerde veba (gibi bulaşıcı) hastalığın olduğunu duyarsanız, sakın oraya gitmeyin, adınızı atmayın! Bulduğunuz yerde de bu hastalık ortaya çıkarsa artık oradan dışarıya

çıkmayın!” (Buhârî, tıp 30 (5728); Müslim, selâm 98.)

Bu konudaki bir diğer hadis de bulaşıcı bir hastalık olan cüzama yakalanmış bir insandan uzak durmak ile ilgilidir: “Cüzamlıdan (vahşi hayvan) aslandan kaçır gibi kaçın.” (Buhari,5707)

Bulaşıcı hastalıklara ve bütün bizi tehdit eden şerlere karşı sürekli şu duayı okumayı ihmal etmeyelim:

Ey Haafiz ve Hafiz olan Allahım! Senin koruman ne güzeldir! Allah'ım önümüzden ve arkamızdan, sağımızdan, solumuzdan ve üstümüzden (gelecek her türlü tehlikelerden, özellikle Korona virüs gibi bulaşıcı hastalıklardan) bizi koru ve altımızdan helak edilmekten de Senin azametini sığınırız ya Rabbi!

Ya Allah! Ya Allah! Ya Allah! Amin!

Bu duygularla Kurban Bayramınızı canı gönülden tebrik eder, Rabbimizin bizleri korktuklarımızdan emin kılmasını, umduklarımıza da nail eylesin niyaz ederim.

*****

Bayram namazı nasıl kılınır?

Bayram namazı bayram günü güneş doğduktan 45-50 dakika geçtikten sonra kılınır. Bayram namazı iki rek'at olarak kılınır. Ezan ve ikamet okunmaz. Bayram namazının kılınışı bakımından diğer namazlardan farkı, her rek'atında üçer ilave tekbir getirilmesidir. Bu ilave tekbirlere "zevaid tekbirleri" denir.

Hanefi mezhebine göre zevaids tekbirleri vaciptir ve her rek'atte üçer defa getirilir. Zevaids tekbirleri birinci rek'atte iftitah tekbirinin peşinden "Subhaneke" okuduktan sonra "Fatiha suresini" okumaya başlamadan önce, ikinci rek'atta ise "Fatiha ve zammı sureyi" okuduktan sonra alınır.

Uygulama şu şekilde olur:

Abdestli bir şekilde, önde beyefendi imam olarak, arkada varsa çocuklar saf tutar, onların arkasında da hanımefendiler saf olur.. Eğer evde hanımefendi yalnız yaşıyorsa o da kendisi tek başına kılabilir.. Güneş doğduktan 45-50 geçtikten sonra vakit girince "niyet ettim Allah rızası için Ramazan Bayram namazını kılmaya" şeklinde niyet edilir. Sonra "Allahu ekber" diyerek tekbir alınır ve eller bağlanır, "Sübhanek duası" okunur, ardından bayram namazına mahsus ilave tekbirlere geçilir. Üç kere "Allahu ekber" diyerek tekbir alınır, iki tekbir aldıktan sonra eller yana salınır, üçüncü tekbirde eller bağlanır. İmamın tekbiri diğer tekbirlerde olduğu gibi sesli, cemaatin tekbirleri ise alçak sesle olur.

İmam sessizce "Euzü besmele" okur, açıktan "Fatiha suresi" ile birlikte "zammı sure" yani ilave bir sure veya Kevser suresi ölçüsünde ayet okur. Cemaat ise sessizce imamı dinler. Peşinden rüku ve secde yapılarak ikinci rekata kalkılır.

İkinci rekatta imam sessizce "Besmele" okur, açıktan "Fatiha suresi" ile birlikte "zammı sure" veya ayet okur. Ardından bayram namazına mahsus ilave tekbirler alınır. İmam üç kere "Allahu ekber" diyerek tekbir alır, her tekbirde eller yana salınır, dördüncü tekbirde rükua gider.

Rüku ve secdenin ardından oturulur, "Tahiyyat, Salli-Barik duaları" okunur ve önce sağ tarafa sonra sol tarafa selam verilerek namaz tamamlanır.

Bundan sonra hep birlikte 3 defa tekbir getirilir. Bu tekbirlerle birlikte hatip bayram hutbesini

okumak üzere minbere çıkar.

اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ، وَاللهُ اَكْبَرُ، اللهُ اَكْبَرُ وَيَلِلِىَّ الْحَمْدُ

"Allâhu ekber Allâhu ekber, Lâ ilâhe illallâhu vallâhu ekber. Allâhu ekber ve lillâhi'l-hamd"

Bayram namazı hangi vakitte kılınır?

Bayram namazının vakti, güneşin doğuşu sırasındaki kerahet vaktinin çıkmasından sonradır. Bir mazeret sebebiyle bir belde bayram namazı birinci gün kılınamamışsa; Ramazan bayramının 2. gününde, Kurban bayramında ise 2. gün, yine kılınamazsa 3. gün de kılınabilir.

İmam Bayram namazını kıldırdıktan sonra hutbe okur. Cuma'da olduğu gibi iki hutbe okur. Ancak bayram hutbelerine yukarıda verdiğimiz tekbir ile başlanır. Cemaat halinde bu tekbirler söylenir. Her defasında üçer kere okumak güzel olur..